

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika tn 1,
10122 Tallinn
info@justdigi.ee

Meie 10.09.2026 nr 1-2/26/723

Riigi õigusabi tasude väljamaksed 2026. aasta poolaastal ning eelarveseisu prognoos

Eesti Advokatuur on korraldanud riigi õigusabi osutamist riigi esitatud tellimuste alusel ning jälginud selleks eraldatud vahendite kasutamist. 2026. aasta I poolaasta andmed näitavad, et riigi õigusabi tellimuste arv ja tasude väljamaksed on võrreldes varasema perioodiga kasvanud. Senise suundumuse jätkumisel ei pruugi olemasolevatest vahenditest piisata kõigi 2026. aasta kulude katmiseks.

1. Eelarvevahendite ülevaade 30.06.2026 seisuga

Seisuga 30.06.2026 oli eelarvevahendite raamatupidamislik jääk **2 645 490 eurot**. Keskmise kuukulu on kasvanud **435 000 eurolt** (2025. aastal) **488 000 euroni** (2026. aastal). 2025. aastal osutati riigi õigusabi **5 211 000 euro** eest.

Tabel 1: eelarvelise eraldise ülevaade ja prognoositav puudujääk

Rahaliste vahendite ettemaksu jääk seisuga 01.01.2026	154 859
RES 2026	+5 575 000
Osutatud õigusabi jaanuar-juuni	-2 928 917
Avalik-õiguslike ülesannete täitmine jaanuar-juuni	-157 300
Pangakonto intressitulu	+1 848
Eelarve vahendite raamatupidamislik jääk seisuga 30.06.2026	2 645 490
Osutatav õigusabi juuli-detsember	-2 800 000
Avalik-õiguslike ülesannete täitmine juuli-detsember	-150 000
Pangakonto intressitulu	+1 700
Eelarve vahendite prognoositav puudujääk seisuga 31.12.2026	-302 810

Tabel 2: ülevaade eelarveaastate jääkidest ja ülekantud summadest.

	ERALDIS	RÕA kulu	JÄÄK	ÜLE KANTUD JÄÄK
RES 2022	4 225 000	4 034 000	191 000	80 113
RES 2023	5 675 000	5 260 000	415 000	88 348
RES 2024	5 675 000	5 319 000	356 000	161 704
RES 2025	5 575 000	5 493 000	82 000	154 860
RES 2026	5 575 000	6 030 000	-455 000	

Tabelis on kajastatud eelarveaastate jäägid ning ülekantud summad. Need eraldised on ministeeriumi haldusalas juba ümber jagatud. Esitame tabeli informatiivsel eesmärgil näitamaks, et viimastel aastatel on RÕA eraldist alakasutatud.

2. Kulude kasvu peamised põhjused

Riigi õigusabi infosüsteemi andmete põhjal seondub kulude kasv eelkõige riigi õigusabi teenuse mahu suurenemise ja üksikute menetluste suurema töömahuga.

Riigi õigusabi tellimuste koguarv kasvas 2026. aasta I poolaastal võrreldes eelmise aasta sama perioodiga **umbes 7,6%** (s.o 2025. a I poolaastal 5124 tellimust ja 2026. a I poolaastas 5514 tellimust).

Suuremad muutused olid järgmised:

- määratud kaitse tellimuste arv kriminaalmenetluses kasvas **11,6%** (s.o 2025. a 2611 tellimust ja 2026. a 2913 tellimust) ning selle liigi väljamaksed suurenesid ligikaudu **205 000 eurot**;
- alaealiste esindamise tellimuste arv tsiviilasjades kasvas **21%** (s.o 2025. a I poolaasta 357 tellimusest 2026. a 433 tellimuseni) ning väljamaksed suurenesid ligikaudu **45 000 eurot**;
- tsiviilasjade tellimuste koguarv kasvas **5%** (2025. a I poolaasta 2299 tellimust ja 2026. a 2414 tellimust)
- teatavate kriminaalmenetluste puhul mõjutasid väljamaksete mahtu üksikud tavapärasest oluliselt suurema töömahuga asjad.
- isiku esindamiseks kriminaalasja kohtueelses menetluses ja kohtus maksti välja ligikaudu **41 700 eurot** rohkem kui eelmise aasta samal perioodil, kuigi selle liigi tellimuste arv vähenes **39%** (2025. a oli I poolaastal tellimusi 103, 2026. a I poolaastal 62 tellimust) . Väljamaksete suurenemist mõjutasid üksikud tavapärasest märgatavalt suurema töömahuga menetlused, sealhulgas alaealise kannatanu esindamine kriminaalmenetluses;
- sõidukulud suurenesid ligikaudu **2 800 euro võrra**.

Kulude suurenemine ei ole seotud ühe konkreetse kululiigi või üksiku tellimusega, vaid peegeldab valdavalt riigi õigusabi tellimuste üldist kasvu ja menetluste tegelikku töömahtu. Väljamaksete mahtu mõjutavad ka üksikute menetluste keerukus ja tegelik töömaht, mida ei ole võimalik täpselt ette prognoosida.

3. Prognoos 2026. aasta lõpuks

Praegune prognoos lähtub eeldusest, et 2026. aasta II poolaastal makstakse riigi õigusabi tasusid ligikaudu **2,8 miljonit eurot**. Selle eelduse kohaselt kujuneb 2026. aasta lõpuks eelarvevahendite puudujäägiks ligikaudu **303 000 eurot**.

Prognoos on koostatud 2026. aasta I poolaasta (jaanuar kuni juuni) tegelike andmete põhjal. Kuigi 2026. aasta juulis tehti väljamakseid umbes 375 000 euro eest, mis on madalam nii 2026. aasta kui ka 2025. aasta keskmisest kuu väljamakse summast, on jätkuvalt põhjust eeldada, et sügistalvisel perioodil (mil töökoormuse ja sellega seotud riigi õigusabi tasude väljamaksete suurus on suvekuudest kõrgem) püsib keskmine kuus väljamakstav riigi õigusabi tasude suurus kõrgem kui 2025. aastal.

Lõplik puudujääk ja sellega seotud rahastamisvajadus sõltub aasta teise poole tellimuste arvust, menetluste töömahust ja tasude väljamaksmise ajast.

4. Taotlus

Arvestades, et 2026. aasta riigieelarvest riigi õigusabi rahastamiseks eraldatud vahendid ei pruugi katta riigi õigusabi tellimuste alusel aasta jooksul kujunevat tegelikku rahastamisvajadust, palume ministeeriumi kinnitust, et riik tagab riigi õigusabi tegeliku mahu rahastamiseks vajalikud eelarvevahendid, et Eesti Advokatuuril oleks võimalik korraldada määratud riigi õigusabi tasude ja kulude õigeaegne väljamaksmine.

/allkirjastatud digitaalselt/

Leen Eenpalu
kantsler

Kersti Surva 6979 093
kersti.surva@advokatuur.ee